

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

ЗА изменение и допълнение на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България

(обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г., бр. 14, 24, 61, 79 и 88 от 2015 г. и бр. 13 и 17 от 2016 г.)

§ 1. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 думите „оперативните планове“ се заменят с „плановете за операции“.

2. В ал. 2 се създава т. 14:

„14. провеждане на от branително-мобилизационна подготовка.“

§ 2. В чл. 11, ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. концепциите и доктрините на въоръжените сили;“.

§ 3. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) точка 22 се изменя така:

„22. определя в Единен списък юридически лица, стратегически и други особено важни обекти, които са от значение за от branата на страната във военно време, по предложение на министъра на от branата въз основа на предложения на съответните министри и ръководители на ведомства;“

б) създава се т. 23:

„23. възлага военновременни задачи по от branата на страната на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, както и на юридически лица от единния списък по т. 22, по предложение на министъра на от branата въз основа на предложения на съответните министри и ръководители на ведомства за изпълнение на държавния военновременен план.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) Условията и редът за изпълнение на дейностите по ал. 2, т. 22 и 23 се определят с акт на Министерския съвет.“

§ 4. В чл. 24, ал. 3 след думите „дължностните разписания“ се добавя „и щатове“.

§ 5. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се т. 7а:

„7а. ръководи политиката по логистичното осигуряване на въоръжените сили и координира осигуряването на поддръжката от Република България като страна домакин с компетентните органи на страната и чуждите и/или съюзническите въоръжени сили при преминаване през и/или пребиваването им на територията на страната;“.

2. В т. 11 след думата „ръководи“ се добавя „политиката по“, а думите „военната и специалната продукция“ се заменят с „от branителните продукти“.

3. Създава се т. 11а:

„т. 11а. ръководи политиката по управление на жизнения цикъл на от branителни продукти и издава наредба за условията и реда за осъществяване на тази дейност в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия;“.

4. В т. 12 думите „военните доктрини и оперативните планове“ се заменят с „концепциите, доктрините и плановете за операции“.

5. Създават се т. 31б и 31в:

„31б. осъществява общото методическо ръководство, координация и контрол на дейностите по от branително-мобилизационна подготовка на страната;

31в. осъществява общото ръководство на проектното управление в министерството, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия;“.

§ 6. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка За се изменя така:

„За. проект на Единен списък на юридически лица, стратегически и други особено важни обекти, които са от значение за от branата на страната

във военно време, въз основа на предложения на съответните министри и ръководители на ведомства;“.

2. Създава се т. 3б:

„3б. предложение за възлагане на военновременни задачи по от branata na страната na държавните органи, органите na местnото самоуправление и местната администрация и на юридически лица от Единния списък по чл. 22, т. 22 въз основа на предложения на съответните министри и ръководители на ведомства за изпълнение на държавния военновременен план;“.

3. В т. 6 думите „от министерството“ се заличават.

4. Създава се т. 11:

„11. проект на Каталог на Република България за планираните възможности по поддръжка от страната домакин.“

§ 7. В чл. 29, ал. 1 думите „другите структури“ се заменят със „структурните звена“.

§ 8. Член 34 се изменя така:

„Чл. 34. (1) Държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и юридическите лица с възложени военновременни задачи по от branata na страната провеждат от branително-мобилизационна подготовка.

(2) Държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и юридическите лица с възложени военновременни задачи по от branata na страната разработват и поддържат в готовност за изпълнение план за привеждане в готовност за работа във военно време, военновременен план и други планове, свързани с от branata, при условия и по ред, определени с актове на Министерския съвет.

(3) Дейностите и задачите по от branително-мобилизационна подготовка; условията и редът за тяхното осъществяване; условията и редът за функциониране на системата за военновременно управление на държавната и местната администрация и юридическите лица с възложени военновременни задачи по от branata na страната; редът за оповестяване и привеждане в готовност за работа във военно време; редът и условията за снабдяването с основни хранителни и нехранителни стоки във военно време се определят с актове на Министерския съвет.

(4) За изпълнение на военновременните задачи по от branата на страната и на дейностите и задачите по от branително-мобилизационна подготовка на държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация, и юридическите лица с възложени военновременни задачи ежегодно се осигуряват бюджетни субсидии от държавния бюджет чрез бюджетите на съответните разпоредители с бюджет, които контролират готовността за изпълнение на възложените им военновременни задачи.“

§ 9. В чл. 43, ал. 2, т. 1 думите „техника-резерв“ се заменят с „техника-запас“.

§ 10. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „директора на центъра за спешна медицинска помощ“ се поставя запетая и се добавя „началника на звеното по от branително-мобилизационна подготовка в областната администрация“.

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Функциите на съветите по сигурност в областните администрации и общините се определят с акт на Министерския съвет.“

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 11. В чл. 45 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 и 2 се отменят.

2. В ал. 3 след думите „юридическите лица“ се добавя „по чл. 34, ал. 1“.

§ 12. В чл. 50 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 7 се отменя.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В състава на въоръжените сили във военно време се включват и структури от другите сили от системата за национална сигурност на Република България, определени с акт на Министерския съвет.“

3. В ал. 3 след думите „ал. 1“ се поставя запетая и се добавя „както и резервистите по Закона за резерва на въоръжените сили на Република България“.

§ 13. В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Плановете за операции на военните формирования от въоръжените сили се утвърждават по реда на организационната им подчиненост от висшестоящия командир/началник по предложение на непосредствения им командир/началник.“

§ 14. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови т. 2 и 3:

„2. наблюдение и ранно предупреждение за рискове и заплахи за националната и колективна сигурност и отбрана;

3. поддържане и развитие на способности за киберотбрана и на Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили при извънредно положение, военно положение или положение на война;“.

2. Досегашните т. 2-7 стават съответно т. 4-9.

§ 15. Създава се чл. 57а:

„Чл. 57а. (1) При заявена от Авиоотряд 28 обективна невъзможност да изпълнява полети със специално предназначение или полети за нуждите на други министерства или ведомства при условията и по реда на чл. 64б от Закона за гражданското въздухоплаване, същите може да се изпълняват с военни въздухоплавателни средства и екипажи от състава на въоръжените сили.

(2) Полети по ал. 1, включително извън територията на страната, се изпълняват след разрешение на министъра на от branата по предложение на началника на от branата.

(3) Изразходваните финансови средства за изпълнение на полетите по ал. 1 се възстановяват на Министерството на от branата от бюджета на съответната администрация, министерство или ведомство.“

§ 16. В чл. 58 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думите „системата за“ се добавя „наблюдение“ и се поставя запетая.

2. Точка 3 се изменя така:

„3. въвеждат в действие стратегическите планове, плановете за операции на въоръжените сили и военновременните планове.“

§ 17. В чл. 59, ал. 2 думите „оперативните планове“ се заменят с „плановете за операции на въоръжените сили“.

§ 18. В чл. 60а, ал. 2 се създава т. 3:

„3. Бригада „Специални сили“.

§ 19. В чл. 60б ал. 2 се изменя така:

„(2) Командващият на Съвместното командване на силите осъществява командването и управлението на пряко подчинените му военни формирования, както и оперативното командване и управление на придадените му военни формирования от видовете въоръжени сили при провеждането на съвместни операции.“

§ 20. В чл. 60в, ал. 2 думите „оперативното управление“ се заменят с „управлението“.

§ 21. В чл. 60д, ал. 1 след думите „Военновъздушните сили“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думите „Военноморските сили“ се добавя „и Бригада „Специални сили“.

§ 22. В чл. 68, ал. 1 думите „оперативните планове за съответните мисии и операции“ се заменят с „плановете за операции за съответните мисии“.

§ 23. В чл. 71 ал. 1 и 2 се изменят така:

„(1) За участие в операции или мисии извън територията на Република България министърът на от branата командирова:

1. българските военнослужещи в състава на военни формирования - за срок, не по-дълъг от 6 месеца;

2. българските военнослужещи на отделни длъжности или длъжности в щабове на операции или мисии - за срок в зависимост от конкретната международна договореност, но не по-дълъг от 1 година.

(2) Военнослужещите по ал. 1 могат да се командират за следващо участие в операции или мисии извън територията на страната най-малко след 12 месеца, а военнослужещите-лекари – най-малко след 6 месеца.“

§ 24. В чл. 77 се създава ал. 3:

„(3) Щабът на от branата е стратегически военен щаб на въоръжените сили, интегриран в Министерството на от branата.“

§ 25. В чл. 78 след думите „Стационарната комуникационна и информационна система“ се добавя „Централният артилерийски технически изпитателен полигон“ и се поставя запетая.

§ 26. В чл. 83, ал. 5 след думите „командирите на видовете въоръжени сили“ се добавя „и на Бригада „Специални сили“.

§ 27. В чл. 85, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „Българската армия“ се заменят с „въоръжените сили“.

2. Точка 5 се изменя така:

„5. въвеждането във и извеждането от експлоатация на отбранителни продукти от въоръжените сили, с изключение на служба „Военна полиция“ и служба „Военна информация;“.

3. В т. 6 думите „доктрини, концепции“ се заменят с „концепциите и доктрините на въоръжените сили“.

4. Точка 8 се изменя така:

„8. подготовката и състоянието на оперативните способности на въоръжените сили с изключение на способностите, свързани със специфични методи и средства за добиване на информация на Служба „Военна полиция“ и Служба „Военна информация;“.

5. В т. 9 след думите „разработването на“ се добавя „директивите и“.

§ 28. В чл. 92 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „Министерския съвет по предложение на“ се заличават.

2. В ал. 3 се създава изречение второ:

„Медицинските специалисти на военна служба могат да се обучават за придобиване на клинична медицинска специалност по реда на наредбата по чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето, като се зачисляват със заповед на министъра на от branата или оправомощено от него длъжностно лице.“

§ 29. В чл. 94 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „Закона за висшето образование“ се поставя запетая и се добавя „Закона за здравето“.

2. В ал. 2 се създава изречение трето:

„Обучението за нуждите на Министерството на вътрешните работи се извършва при условия и по ред, определени в съвместна инструкция на двамата министри.“

§ 30. В чл. 95 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Правилниците за устройството и дейността на военните академии, висшите военни училища, научните организации и на професионалните колежи се издават от министъра на от branата.“

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 6 думите „научни специалности“ се заменят с „докторски програми“.

§ 31. В чл. 97 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 изречение второ се заличава.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Заместник-началниците по учебната и научната част на военните академии и висшите военни училища са военнослужещи, хабилитирани лица и упражняват правомощията на заместник-ректор по Закона за висшето образование. Те се назначават и освобождават от длъжност от министъра на от branата по предложение на съответния началник на военна академия или висше военно училище след решение на академичния съвет. Заместник-началникът по лечебно-диагностичната дейност на Военномедицинската академия е военнослужещ, хабилитирано лице и се назначава и освобождава от длъжност от министъра на от branата по предложение на началника на Военномедицинската академия, съгласувано с министъра на здравеопазването.“

3. В ал. 4 думите „заемащи преподавателски и академични длъжности“ се заменят със „заемащи академични длъжности, както и други лица по Закона за висшето образование“.

§ 32. Създава се чл. 97а:

„Чл. 97а. (1) Академичните съвети на военните академии и висшите военни училища и научният съвет на научната организация утвърждават решенията на съветите на основните звена относно съставите на научни журита и избора на кандидати за заемане на академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“.

(2) Преминаването от академична длъжност на същата или на съответна академична длъжност в друга структура на военната академия или висшето военно училище се извършва без конкурс по решение на съвета на приемащото основно звено, утвърдено от академичния съвет, при условия и по ред, определени в правилниците на военните академии или висшите военни училища.

(3) Преминаването на военнослужещи и цивилни служители от академична длъжност „асистент“ на академична длъжност „главен асистент“ във военните академии и висшите военни училища се извършва без конкурс по решение на академичния съвет след придобиване на образователна и научна степен „доктор.“

§ 33. В чл. 98, ал. 2 след думите „Министерството на от branата“ се добавя „и на други ведомства“.

§ 34. В чл. 105б ал. 1 се изменя така:

„(1) Стационарната комуникационна и информационна система е военно формирование за осъществяване на комуникационно-информационна поддръжка и киберотбрана на системата за командване и управление на въоръжените сили, привързане на Министерството на от branата към национални и международни мрежи и системи, развитие и експлоатация на Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили при извънредно положение, военно положение или положение на война, в интерес на от branата и сигурността на страната.“

§ 35. Създава се чл. 105в:

„Чл. 105в. (1) Централният артилерийски технически изпитателен полигон е военно формирование от въоръжените сили за извършване на полигонни и лабораторни изпитвания на оръжие, боеприпаси, взрывни вещества и пиротехнически изделия.

(2) Централният артилерийски технически изпитателен полигон е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на от branата.

(3) Устройството и дейността на Централния артилерийски технически изпитателен полигон се определят с правилник на министъра на от branата.“

§ 36. В чл. 106 ал. 4 се отменя.

§ 37. В чл. 107 ал. 2 се отменя.

§ 38. В чл. 109, ал. 4 думите „стратегическите, оперативните“ се заменят със „стратегическите планове, плановете за операции на въоръжените сили“.

§ 39. В чл. 112 думите „стратегическите, оперативните“ се заменят със „стратегическите планове, плановете за операции на въоръжените сили“.

§ 40. В чл. 114 се създава ал. 4:

„(4) Към Върховното главно командване се създава щаб, в който се включват длъжностни лица от Министерството на от branата и от други структури, определени от върховния главнокомандващ.“

§ 41. В чл. 115 ал. 2 се отменя.

§ 42. В чл. 122 се правят следните допълнения:

1. В ал. 4 след думите „въоръжените сили“ се поставя запетая и се добавя „включително преминаването през и пребиваването на съюзнически въоръжени сили на територията на страната“.

2. Създава се ал. 5:

„(5) В съответствие с решението или с указа по ал. 2 започва изпълнението на задачите съгласно стратегическите планове и плановете за операции на въоръжените сили. Министърът на от branата определя правила за използване на сила от въоръжените сили по предложение на началника на от branата.“

§ 43. В наименованието на глава шеста след думите „Република България“ се добавя „и на стратегически обекти и“.

§ 44. В чл. 132, ал. 1 след думата „отбрана“ се добавя „на стратегически обекти и“, а думите „оперативните планове“ се заменят с „плановете за операции на въоръжените сили“.

§ 45. В чл. 138, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 „Войнишки звания“, в колона „във Военноморските сили“ се добавя „Матроски звания“.

2. В т. 6 „Висши офицерски звания“, в колона „във Военноморските сили“ думата „Комодор“ се заменя с „Флотилен адмирал“.

§ 46. В чл. 141 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст след думите „се приемат“ се добавя „пълнолетни“;

б) в т. 2 числото „32“ се заменя с „28“.

2. Алинея 6 се изменя така:

„(6) На военна служба могат да се приемат и лица, изпълнявали военна служба (кадрова военна служба), отговарящи на изискванията на ал. 1, с изключение на т. 2, ако:

1. не са били освободени по дисциплинарен ред;

2. към датата на приемане на военна служба им остават не по-малко от 5 години до навършване на пределната възраст по чл. 160 за военното звание, изискващо се за заемане на длъжността;

3. кандидатстват за заемане на длъжността не по-късно от 10 години след освобождаването от военна служба (кадрова военна служба).“

§ 47. В чл. 142 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Курсантите, обучавани за нуждите на Министерството на от branата, сключват договори за военна служба, в чийто срок се включва срокът на обучението. За срока на обучение във висшите военни училища курсантите се подготвят за изпълнение на военна служба като професия и им се осигуряват:

1. средствата от бюджета на Министерството на от branата, доколкото не се осигуряват по друг законовоопределен ред, за:

а) стипендии за звание – при условия, по ред и в размери, определени с акт на министъра на от branата;

б) храна и вещево доволствие – при условия, по ред и в размери, определени с акт на министъра на от branата;

в) медицинско обслужване;

г) задължително застраховане срещу смърт и неработоспособност вследствие на злополука при или по повод на изпълнение на задължения във връзка с подготовката им за изпълнение на военна служба като професия;

д) настаняване в общежития на висшите военни училища;

2. ползване на почивната и спортна база към министерството – при условия и по ред, определени с акт на министъра на от branата;

3. ползване на правата по чл. 226з;

4. ваканция в размер на 30 календарни дни за учебна година – при условия и по ред, определени с правилниците за устройството и дейността на висшите военни училища;

5. възможност за избор в колективните органи за управление на висшето военно училище.“

2. В ал. 5 след думата „курсанти“ се добавя „за нуждите на Министерството на от branата“.

3. Създават се ал. 7 и 8:

„(7) Завършилите обучението курсанти за нуждите на други министерства и ведомства се зачисляват в запаса с военно звание „лейтенант“.

(8) Подборът на курсантите за нуждите на други ведомства, техните права и задължения се определят с инструкцията по чл. 94, ал. 2.“

§ 48. В чл. 143, ал. 2, изречение първо след съюза „или“ се добавя „обучаем в“.

§ 49. В чл. 144 се създава нова ал. 4:

„(4) Срокът на договора за военна служба на войниците може да бъде удължаван не повече от три пъти, като общата продължителност на удължаването не може да превишава 15 години.“

§ 50. Член 145 се изменя така:

„Чл. 145. (1) След завършване на обучение за нуждите на Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия с цел повишаване на квалификацията или придобиване на нова квалификация военнослужещите са длъжни да изпълняват военна служба в срок от:

1. пет години - след завършване на военна академия;

2. пет години - след придобиване на образователна и научна степен „доктор“ или на научна степен „доктор на науките“;

3. четири години - след придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по гражданска специалност;

4. три години - след придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по гражданска специалност;

5. пет години - след завършване на професионален колеж;

6. две години - след завършване на квалификационен курс за съответната длъжност с продължителност повече от 3 месеца или на стойност, по-голяма от пет минимални работни заплати.

(2) В случай че не са истекли сроковете по чл. 142, ал. 5, чл. 143, ал. 1 и чл. 144, ал. 3, те се удължават със сроковете по ал. 1.

(3) При виновно неизпълнение на задължението за успешно завършване на обучението по ал. 1 военнослужещият възстановява на Министерството на от branата разходите за издръжка и обучение за периода, в който е бил обучаван.“

§ 51. В чл. 154, ал. 4 думите „и максималният“ се заличават.

§ 52. В чл. 156 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „и за ротацията на старшите офицери“ се заличават.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 53. В чл. 160 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 числото „50“ се заменя с „46“;

б) в т. 2 числото „52“ се заменя с „55“;

в) в т. 3 и 4 числото „54“ се заменя с „55“.

2. В ал. 2 думата „полковник“ се заменя с „полковник/ капитан I ранг“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) По решение на министъра на от branата лицата, притежаващи висше офицерско звание и заемащи длъжност, за която се изисква хабилитация, и лицата по ал. 2 могат да продължат да заемат длъжностите до навършване на 60 години.“

§ 54. В чл. 164 т. 3 и 4 се отменят.

§ 55. В чл. 165 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея т. 8 и 9 се отменят.

2. Създават се ал. 2-4:

„(2) Когато му бъде отнет или отказан достъпът до класифицирана информация, военнослужещият може да бъде временно отстранен от длъжност с писмена заповед, ако заеманата длъжност изисква такъв – в този

случай отстраняването се извършва от министъра на от branата или от оправомощено от него дължностно лице по чл. 146, т. 2 и 3.

(3) Когато актът, с който е отнет или е отказан достъпът до класифицирана информация, бъде отменен, на временно отстранения от дължност военнослужещ се изплаща възнаграждение за времето на отстраняване. За възстановяването на дължност и изплащане на дължимото възнаграждение се издава писмена заповед от министъра на от branата или от оправомощено от него дължностно лице по чл. 146, т. 2 и 3.

(4) Договорът за военна служба се прекратява и военнослужещият се освобождава от военна служба по ал. 1, т. 7 само ако откаже да заеме друга предложена му дължност, за която не се изисква достъп до класифицирана информация, или ако няма друга такава дължност, подходяща за него.“

§ 56. Създава се чл. 165a:

„Чл. 165a. (1) Договорът за военна служба може да се прекрати и военнослужещият да се освободи от военна служба без предизвестие, когато е упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване.

(2) В случаите по ал. 1 министърът на от branата може да получи информация служебно за упражните право на пенсия военнослужещи от Националния осигурителен институт, който я предоставя безвъзмездно в 14-дневен срок от получаване на искането.“

§ 57. В чл. 170, ал. 1 се създава т. 3:

„3. член 162, т. 1а - от датата на изтичане на уговорения срок.“

§ 58. В чл. 178 се създава ал. 3:

„(3) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот военнослужещите са длъжни да спазват Етичния кодекс за поведение на военнослужещите, утвърден от министъра на от branата.“

§ 59. Създава се чл. 186a:

„Чл. 186a. Военнослужещите могат да извършват спортносъстезателна дейност. Редът и начинът за организирането и провеждането ѝ в служебно време се определят от министъра на от branата.“

§ 60. В чл. 187 се създава ал. 4:

„(4) Военнослужещият, назначен за министър-председател, министър или заместник-министър в служебно правителство, се смята в

неплатен отпуск и след прекратяване на пълномощията му се осигурява заемането на същата или друга длъжност в съответствие с притежаваното военно звание и квалификация.“

§ 61. В чл. 188 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 1 след думите „с друг военнослужещ“ се добавя „или цивилен служител“;

б) в т. 4 след думата „преподавателска“ се добавя „медицинска“ и се поставя запетая.

2. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Несъвместимост с военната службата не е налице:

1. при участие в юридически лица с нестопанска цел;

2. при участие в изпълнението на проекти, свързани с дейността на Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия и финансиирани по програми или механизми на Европейския съюз или други международни програми и договори въз основа на склучен граждански договор.“

§ 62. В чл. 188а се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „частен интерес“ се добавя „по конкретен повод“.

2. В ал. 2 след думата „военнослужещите“ се добавя „по ал. 1“.

§ 63. В чл. 188б ал. 5 се отменя.

§ 64. В чл. 189, ал. 4 след думата „отчет“ се поставя запетая и се добавя „сдаване“.

§ 65. В чл. 191 ал. 1 се изменя така:

„(1) В мирно време военнослужещите могат да използват служебното оръжие като крайна мярка при:

1. въоръжено нападение или непосредствена заплаха с оръжие срещу тях;

2. въоръжено нападение или непосредствена заплаха върху друг военнослужещ;

3. въоръжено нападение върху охраняван обект или субект.“

§ 66. В чл. 194 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Служебното време над нормалната му продължителност се компенсира с намалено служебно време при условия и по ред, определени с акта на министъра на от branата по ал. 8.“

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Алинеи 1 - 5 не се прилагат при обявяване на положение на война, военно или извънредно положение, както и при мобилизация, щормова готовност, военни учения и мероприятия, планирани с продължителност, поголяма от едно денонощие.“

3. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

4. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и се изменя така:

„(8) Редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране извън нормалната продължителност се определя с акт на министъра на от branата.“

§ 67. В чл. 195 се създават ал. 4 и 5:

„(4) По изключение продължителността на дежурството може да надвишава 24 часа при условия и по ред, определени с акта на министъра на от branата по чл. 194, ал. 8.

(5) При дежурство не се прилагат разпоредбите на чл. 194, ал. 3 и 4.“

§ 68. Член 196 се изменя така:

„Чл. 196. Когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1.“

§ 69. В чл. 197, ал. 4 накрая се добавя „за лечение в болница за продължително лечение и рехабилитация“.

§ 70. Член 198 се изменя така:

„Чл. 198. (1) Платеният годишен отпуск се ползва наведнъж или на части през календарната година, за която се полага, в съответствие с утвърден от командира или от началника график.

(2) Командирите и началниците са длъжни да осигуряват на военнослужещите ползването на платения годишен отпуск в съответната календарна година. Отлагането на платения годишен отпуск за следващата

календарна година се допуска по изключение, при невъзможност да се осигури ползването му през съответната календарна година.

(3) Командирите и началниците носят дисциплинарна отговорност, ако не осигуряват ползването на платения годишен отпуск на военнослужещите при условията по ал. 2.

(4) Командирите и началниците имат право да осигурят ползването на платения годишен отпуск на военнослужещите съгласно утвърдения график и в случаите, когато отпусът не е поискан от военнослужещия.“

§ 71. В чл. 201, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „включително денят на събитието“.

2. В т. 2 думите „в семейството“ се заменят с „когато майката и бащата се намират в брак или живеят в едно домакинство – от датата на изписването на детето от лечебното заведение или от датата на осиновяването“ и пред тях се поставя запетая.

§ 72. В чл. 202а, ал. 1 думата „долекуване“ и запетаята след нея се заличават.

§ 73. В чл. 203 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Допълнителният отпуск за две и повече живи деца по ал. 1 се разрешава от съответния командир или началник при преценка за всеки конкретен случай и ако интересите на службата позволяват това.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея числото „165“ и запетаята пред него се заличават.

§ 74. В чл. 205, ал. 2 след думите „министъра на отраната“ се добавя „или оправомощени от него длъжностни лица“.

§ 75. В чл. 206, ал. 2 думите „във временен задграничен щат“ се заменят с „в специален щат“.

§ 76. В чл. 212, ал. 2 думите „на Министерския съвет по предложение“ се заличават.

§ 77. В чл. 214, ал. 5 думите „по клинични пътеки съгласно Националния рамков договор“ се заменят с „по договор с Националната здравноосигурителна каса“.

§ 78. В чл. 224 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 3 след думите „ободряващи напитки“ се добавя „или левовата им равностойност“, а след думите „извършване на“ се добавя „други“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Доволствията по ал. 1 се осигуряват във вид, в размери, по норми, при условия и по ред, определени с акт на министъра на от branата, и стойността им не се облага с данъци.“

§ 79. В чл. 226ж, ал. 3 след думите „по ал. 2“ се добавя „и придружаващите ги съпрузи“, а след думата „военноинвалидите“ се добавя „и придружаващите ги съпрузи“.

§ 80. В чл. 226з след думите „Българската армия“ се добавя „курсантите, обучаващи се за нуждите на Министерство на от branата“ и се поставя запетая.

§ 81. В чл. 228, ал. 2 думите „поради пенсиониране“ се заменят с „на основание чл. 164, т. 5, чл. 165а, ал. 1 и чл. 169“.

§ 82. В чл. 234 след думите „военна служба“ се поставя запетая и се добавя „на отстраняването от длъжност“.

§ 83. В чл. 242 се създава т. 9:

„т. 9. неспазване на правилата на Етичния кодекс за поведение на военнослужещите.“

§ 84. В чл. 249 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Дисциплинарните наказания се налагат не по-късно от два месеца от установяване на нарушението, но не по-късно от една година от извършването му.“

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 4 думите „и 2“ се заличават.

§ 85. В чл. 285а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „частен интерес“ се добавя „по конкретен повод“.

2. В ал. 2 след думата „цивилните служители“ се добавят „по ал. 1“.

§ 86. В чл. 285б ал. 5 се отменя.

§ 87. В чл. 286 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) точка 1 се изменя така:

„1. бесплатна храна и ободряващи напитки или левовата им равностойност – при нощен труд и при извършване на дейности със специфичен характер;“

б) точка 2 се отменя.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Доволствията по ал. 1 се осигуряват във вид, в размери, по норми, при условия и по ред, определени с акт на министъра на от branата, и стойността им не се облага с данъци.“

§ 88. Член 295 се изменя така:

„Чл. 295. (1) Брутната месечна заплата на цивилните служители се състои от основна месечна заплата и допълнителни възнаграждения.

(2) Началните и максималните размери на основната месечна заплата на длъжностите за цивилните служители, работещи по трудово правоотношение в Българската армия и в структурите на пряко подчинение на министъра на от branата, за които не се прилагат Законът за държавния служител и чл. 107а от Кодекса на труда, се определят с акт на министъра на от branата.“

§ 89. В чл. 296 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „основното месечно възнаграждение“ се заменят с „основната месечна заплата“.

2. В ал. 5 думите „по клинични пътеки съгласно Националния рамков договор“ се заменят с „по договор с Националната здравноосигурителна каса“.

§ 90. В чл. 298а се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „правата по“ се добавя „чл. 186а“ и се поставя запетая.

2. В ал. 2 след думите „правата по“ се добавя „чл. 186а“ и се поставя запетая.

§ 91. В чл. 318 се създава ал. 5:

„(5) Министърът на от branата определя реда за провеждане на процедури и сключване на договори по Програмата на НАТО за инвестиции в сигурността въз основа на решение на Министерския съвет за конкретния проект по чл. 22, ал. 2, т. 21.“

§ 92. Създава се чл. 318а:

„Чл. 318а (1) Имот или обособена част от имот – държавна собственост, в управление на Министерството на от branата или на юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на от branата може да се отдава под наем без търг краткосрочно – за период до три месеца, в случай че не се нарушава ежедневната дейност на военното формирование или структурата, намираща се в имота. Имотът или обособената част от него не може да се отдава под наем последователно на един и същ наемател.

(2) При постъпване на писмено искане за наемане на имот или обособена част от него министърът на от branата или ръководителят на юридическото лице на бюджетна издръжка към министъра на от branата назначава комисия, която разглежда искането за сключване на договор за наем при наличието на подходящ имот или обособена част от него и определя наемната цена чрез изготвяне на експертна оценка. В състава на комисията задължително се включват служители, притежаващи правоспособност за извършване на оценки на недвижими имоти, и икономист. Наемната цена за имотите не може да бъде по-ниска от цената, определена по чл. 41, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост.

(3) При липса на служители, притежаващи правоспособност за извършване на оценки на недвижими имоти, министърът на от branата или ръководителят на юридическото лице на бюджетна издръжка към министъра на от branата възлага изготвянето на оценката на независим оценител.

(4) Определената по реда на ал. 2 или 3 наемна цена се утвърждава от министъра на от branата или от ръководителя на юридическото лице на бюджетна издръжка към министъра на от branата.

(5) Министърът на от branата или ръководителят на юридическото лице на бюджетна издръжка към министъра на от branата издава заповед, с която определя наемателя, срока и наемната цена. Въз основа на заповедта се сключва договор за наем, в който се определят правата и задълженията на страните.“

§ 93. Наименованието на глава дванадесета се изменя така:

„Глава дванадесета

РЕГИСТРИ И ОТЧЕТ НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ“

§ 94. В чл. 328 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 накрая се добавя „и цивилните служители“.
2. В ал. 2 думите „или оправомощено от него длъжностно лице“ се заличават.
3. В ал. 3 думата „автоматизирани“ се заменя с „електронни“.

§ 95. Създава се чл. 328а:

„Чл. 328а. (1) Електронният регистър по чл. 328, ал. 1, т. 1 осигурява процесите по създаване, съхраняване, обмен, защита, контрол и поддържане в актуално състояние на единен информационен ресурс за структурата и личния състав на въоръжените сили с изключение на служба „Военна информация“.

(2) Условията и редът за организиране, поддържане и достъп до електронния регистър се определят с акт на министъра на от branата.“

§ 96. В чл. 329 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „министърът на от branата и оправомощени от него длъжностни лица, които възлагат обработката на лични данни на определени от тях длъжностни лица“ се заменят с „ръководителите на структурите по чл. 328, ал. 1 или оправомощени от тях длъжностни лица“.
2. В ал. 5 след думата „военнослужещия“ се добавя „или цивилния служител“.

§ 97. Създава се чл. 329а:

„Чл. 329а. За военнослужещите и цивилните служители в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия се води отчет. Съдържанието, условията и редът за водене на отчета се определят с акт на министъра на от branата.“

§ 98. Член 330 се изменя така:

„Чл. 330. (1) Военнослужещ, който не подаде в указания срок декларация по чл. 148а, чл. 188, ал. 6 или чл. 188а или декларира невярна информация, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 300 до 1000 лв.“

§ 99. Член 331 се изменя така:

„Чл. 331. (1) Цивилен служител, който не подаде в указания срок декларация по чл. 285а или декларира невярна информация, се наказва с глоба от 100 до 500 лв.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 300 до 1000 лв.“

§ 100. Създава се нов чл. 332:

„Чл. 332. (1) Ръководителите на държавните органи, ведомствата, местната администрация, юридическите лица и гражданите, които виновно не изпълняват задълженията, предвидени по този закон, се наказват с глоба от 200 до 2000 лв.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 500 до 3500 лв.“

§ 101. Създава се нов чл. 333:

„Чл. 333. Дължностно лице, което не изпълни задължение, произтичащо от нормативен или административен акт на орган за ръководство на от branата, се наказва с глоба от 300 до 3500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.“

§ 102. В Допълнителната разпоредба се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 8 и 9 думите „са, когато“ се заменят със „са случаи, при които“.

2. Създава се т. 13а:

„13а. „Каталог на Република България за планираните възможности по поддръжка от страната домакин“ е национален документ на страна - членка на НАТО/ЕС, посочващ (указващ) нейните способности (възможности) да оказва поддръжка като страна домакин, който да служи като инструмент на НАТО/ЕС за планиране на поддръжката при провеждане на учения и операции на територията на страната.“

3. Създава се т. 23а:

„23а. „Директива“ е указание на висшестоящ орган, определящо критерии, норми и задачи за изпълнение от подчинените му в дългосрочен план.“

4. Създават се т. т. 24-32:

„24. „Жизнен цикъл” са фазите по заявяване, придобиване, приемане на въоръжение, въвеждане в експлоатация, експлоатация и поддръжка, извеждане от експлоатация и снемане от въоръжение, през които преминават отбранителните продукти.

25. „Отбранителни продукти” са продукти, осигуряващи създаването и поддържането на отбранителни способности на въоръжените сили на Република България:

а) оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия по смисъла на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия;

б) продукти, свързани с отбраната, и изделия и технологии с двойна употреба; посочени в Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба;

в) оборудване, специално проектирано или адаптирано за военни цели и предназначено за използване като оръжие, боеприпаси или материал с военно предназначение.

26. „Приемане на въоръжение” е акт на министъра на отбраната, с който се декларира, че отбранителен продукт, придобиван за първи път, ще се използва от въоръжените сили на Република България.

27. „Снемане от въоръжение” е акт на министъра на отбраната, с който се декларира прекратяване на използването на приет на въоръжение отбранителен продукт от въоръжените сили на Република България.

28. „Въвеждане в експлоатация” е акт за разрешаване използването на приет на въоръжение отбранителен продукт от въоръжените сили на Република България, който се издава от началника на отбраната, а за служба „Военна полиция“ и служба „Военна информация“ – от техните ръководители.

29. „Извеждане от експлоатация” е акт за забрана на използването на приет на въоръжение отбранителен продукт от въоръжените сили на Република България, който се издава от началника на отбраната, а за служба „Военна полиция“ и служба „Военна информация“ – от техните ръководители.

30. „Отбранително-мобилизиационната подготовка“ е подготовка на държавната и местна администрация, територията и инфраструктурата, населението и икономиката на страната за действие във военно време.

31. „Военновременна задача по от branата на страната“ е нормативно определено задължение за осигуряване на държавното управление, въоръжените сили, населението, икономиката и инфраструктурата на страната във военно време.

32. „Пенсионирани военнослужещи“ са лица, освободени от военна служба (кадрова военна служба) и упражнили правото си на пенсия по чл. 6 от отменения Закон за пенсии, чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване или по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване във връзка с § 50 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 61 от 2015 г.).

§ 103. Параграф 146 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 16 от 2010 г.; доп., бр. 23 от 2011 г.) се отменя.

§ 104. Навсякъде в закона думите „среда за сигурност“ се заменят със „среда на сигурност“.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 105. Военнослужещите, завършили пълния курс на закритите през 2001 г. средни сержантски военни училища с присвоена военна квалификация „сержант“, имат право да упражняват професията „Сержант“, придобивана при завършване на професионален сержантски колеж.

§ 106. Разпоредбите на чл. 141, ал. 1, т. 2 и чл. 144, ал. 4 се прилагат за военнослужещите, приети на военна служба след 1 януари 2017 г.

§ 107. (1) Служителите в държавните детски градини към Министерството на от branата имат статут на цивилни служители по трудово правоотношение по този закон и по Кодекса на труда.

(2) На служителите по ал. 1 се определят възнаграждения и доволствия на основания, посочени в този закон. Въз основа на други закони не може да се определят възнаграждения и доволствия на тези служители.

§ 108. В Закона за народната просвета (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 90 от 1996 г., бр. 36, 124 и 153 от 1998 г., бр. 67 и 68 от 1999 г., бр. 90 и 95 от 2002 г., бр. 29, 71, 86 и 114 от 2003 г., бр. 40 от 2004 г., бр. 28, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 41 и 105 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 50 от 2008 г., бр. 35, 36 и 74 от 2009 г., бр. 50 и 78 от 2010 г., бр. 9, 23 и 99 от 2011 г., бр. 102 от 2012 г., бр. 68, 84 и 109 от 2013 г., бр. 61 от 2014 г. и бр. 79 и 80 от 2015 г.), в чл. 10, ал. 3 и

в чл. 20а, ал. 3 думите „на Министерството на от branата“ се заменят с „от Министерството на от branата, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на от branата“.

§ 109. В Закона за предучилищното и училищното образование (ДВ, бр. 79 от 2015 г.), в чл. 35, ал. 2, т. 1 думите „на министерството“ се заменят с „от Министерството на от branата, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на от branата“.

§ 110. В Закона за преминаването през и пребиваването на територията на страната на съюзнически и на чужди въоръжени сили (обн., ДВ, бр. 102 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 35 от 2009 г., бр. 23 от 2011 г. и бр. 13 от 2016 г.), в чл. 14, ал. 5 думите „Министерството на от branата“ се заменят с „министъра на от branата за разрешаване преминаването и/или пребиваването на територията на Република България на съюзническите въоръжени сили“.

§ 111. В Закона за военното разузнаване (ДВ, бр. 88 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 24, ал. 6 се създават т. 12 и 13:

„12. ръководи управлението на жизнения цикъл на отранителните продукти в Службата при условия и по ред, определени с акт на министъра на от branата;

13. ръководи и отговаря за въвеждането във и извеждането от експлоатация на отранителните продукти в Службата.“

2. В чл. 28:

а) в ал. 4 след думите „цивилен служител“ се добавя „по служебно правоотношение“;

б) създава се ал. 5:

„(5) Министърът на от branата може да възложи на директора на Службата своите правомощия или отделни свои правомощия по служебното правоотношение с инспектора с изключение на назначаването, преместването по чл. 816 от Закона за държавния служител, прекратяването на правоотношението, както и налагането на дисциплинарно наказание по чл. 90, ал. 1, т. 5 от Закона за държавния служител.“

3. В чл. 55, ал. 1 думите „чл. 49, ал. 1, т. 2 и ал. 4 и 5“ се заменят с „чл. 49, ал. 1, т. 2 и ал. 3 и 4“.

4. В § 2 от Преходните и заключителните разпоредби ал. 2 се изменя така:

„(2) В Службата, с изключение на подчинените ѝ военни формирования, статусът на цивилните служители по служебно правоотношение се урежда с този закон, Закона за от branата и въоръжените сили на Република България и Закона за държавния служител, а на цивилните служители по трудово правоотношение – с този закон, Закона за от branата и въоръжените сили на Република България и чл. 107а от Кодекса на труда.“

§ 112. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 53, 98, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 61, и 79 и 95 от 2015 г. и бр. 32 от 2016 г.), в чл. 24, ал. 2, буква „г“ думите „чл. 286, ал. 1, т. 1 и 2“ се заменят с „чл. 286, ал. 1, т. 1“.

§ 113. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 51 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59 и 105 от 2006 г., бр. 31 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г., бр. 54, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 47 от 2014 г. и бр. 72 и 95 от 2015 г.), в чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3:

а) в т. 2 думите „Министерството на от branата“ и запетаята след тях се заличават;

б) създава се т. 3:

„3. министъра на от branата съгласувано с министъра на здравеопазването – за лечебните заведения към Министерството на от branата.“

2. В ал. 6 думите „ал. 3, т. 2“ се заменят с „ал. 3, т. 2 и 3“.

§ 114. В Закона за Икономически и социален съвет (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 120 от 2002 г., бр. 20 от 2003 г., бр. 17 от 2006 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г. и бр. 14 и 61 от 2015 г.), в чл. 9, ал. 1, т. 9 думата „кадрови“ се заличава.

§ 115. В Закона за Българската телеграфна агенция (обн., ДВ, бр. 99 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 78 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 15 от 2013 г., бр. 19 от 2014 г. и бр. 74 и 79 от 2015 г.), в чл. 11, ал. 2, т. 5 думата „кадрови“ се заличава.

§ 116. В Закона за политическите партии (обн., ДВ, бр. 28 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 102 от 2005 г., бр. 17 и 73 от 2006 г., бр. 59 и 78 от 2007 г., бр. 6 от 2009 г., бр. 54 и 99 от 2010 г., бр. 9 и 99 от 2011 г., бр. 30, 68 и 71 от 2013 г., бр. 19 от 2014 г. и бр. 32 и 95 от 2015 г.), в чл. 9, ал.1 думите „наборните и кадровите военнослужещи“ се заменят с „военнослужещите“.

§ 117. В шестмесечен срок от влизането в сила на закона министърът на от branата издава или изготвя изменения и допълнения в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

§ 118. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на § 109, който влиза в сила от 1 август 2016 г.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ..... 2016 г.
и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щефка Щачева)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОТБРАНАТА И ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С предлагания проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) се цели усъвършенстване на нормативната уредба, регламентираща дейността на въоръжените сили и правомощията на органите за тяхното ръководство и командване, като част от политическите усилия и воля за реализация на резултатите от прегледа на способностите на въоръжените сили и приетата с Решение на Народното събрание от 25 ноември 2015 г. Програма за развитие на отранителните способности на въоръжените сили на Република България 2020, наричана по-нататък „Програмата“. Измененията и допълненията в ЗОВСРБ отразяват стриктно определените в Програмата параметри за развитие и основните насоки за изграждане на отранителните способности на въоръжените сили. Отчитайки рисковете и заплахите при променената геостратегическа среда за сигурност в Европа и света, се определят и областите от способности на въоръжените сили, които трябва да се развиват приоритетно. Законодателна регламентация намира съчетаването на програмния принцип за управление на ресурсите за отрана с проектното управление на модернизацията на въоръжените сили.

Основните изменения и допълнения в ЗОВСРБ са насочени в следните аспекти:

1. Прецизират се и се допълват правомощията и задълженията на Министерския съвет, министъра на отраната, областните управители, ведомствата и юридическите лица с възложени военновременни задачи (чл. 22, ал. 2, т. 22 и 23, ал. 4; чл. 26, т. 31б; чл. 27, т. За, чл. 34; чл. 43-45) с цел създаване на детайлна уредба на държавната политика в областта на отранително-мобилизационната подготовка (ОМП) като част от политиката по отрана на страната. Предвижда се министърът на отраната да осъществява общото методическо ръководство, координация и контрол на дейностите по отранително-мобилизационна подготовка на страната. Регламентират се процесите по възлагане на военновременните задачи, чието практическо изпълнение към момента е затруднено, като се определят отговорностите на държавните органи по планиране на гражданска ресурси за отрана с цел създаване на ефективна организация за осигуряване способностите на въоръжените сили и ресурсното осигуряване на държавния военновременен план, както и прецизиране на обхвата и конкретния брой на юридическите лица, на които следва да се възлагат военновременни задачи.

Условията и редът за определяне на юридически лица, стратегически и други особено важни обекти, които са от значение за от branата на страната във военно време, и условията и редът за възлагане на военновременни задачи по от branата на страната на юридически лица се предвижда да се уредят с акт на Министерския съвет. В този акт ще се определят начините и критериите за определяне на тези обекти и юридически лица от съответните държавни органи, задълженията на юридическите лица по поддържане на готовност за работа във военно време, редът за сключване на договори за поддържане на готовност за работа във военно време. Ще се определят и условията и редът за финансиране (компенсиране) от страна на държавата на разходите за поддържане на готовност, който не са разходи за основна икономическа дейност на задължените субекти. Финансирането на задълженията на юридическите лица за поддържане на готовност за работа във военно време касае мерки и дейности, които попадат в обхвата на чл. 346, ал. 2 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), поради което същите представляват мерки за закрила на основните интереси на националната сигурност и в тази връзка не могат да влияят неблагоприятно на условията за конкуренция във вътрешния пазар относно стоките, които не са предназначени за строго военни цели. Юридическите лица с възложени военновременни задачи осъществяват разделно счетоводно отчитане (обособяване на стопанските и нестопанските си дейности за предоставените им субсидии, свързани с изпълнението на военновременните задачи по от branата на страната), т.е. със средствата от предоставената субсидия се покриват реално извършени от тях разходи по изпълнението на възложените им военновременни задачи.

Възлага се на Министерския съвет да определя и реда за оповестяване и привеждане на държавната администрация и юридическите лица с възложени военновременни задачи по от branата на страната за работа във военно време. Предложението е в унисон с правомощията на Министерския съвет по чл. 105, ал. 2 от Конституцията на Република България.

2. На министъра на от branата се възлагат следните допълнителни правомощия:

2.1. Ръководство на политиката по логистичното осигуряване на въоръжените сили (чл. 26, т. 7а) с цел постигане на ефективност и ефикасност на този вид осигуряване чрез балансирано използване на военни и гражданска материали ресурси и услуги за задоволяване на потребностите на въоръжените сили в мирно време - при операции в отговор на кризи и предотвратяване на конфликти, съобразно възможностите на страната. Това е в пряка връзка с правомощието на министъра по провеждане на

държавната политика в областта на от branата и по планирането ѝ при наличие на самостоятелната правосубектност на структурите от Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на от branата.

2.2. Координация на осигуряването на поддръжката от Република България като страна домакин с компетентните органи на страната и чуждите и/или съюзническите въоръжени сили при преминаване през и/или пребиваването им на територията на страната (чл. 26, т. 7а). Предложението е продиктувано от потребността за определяне на държавен орган, който в мирно и военно време да изпълнява координираща роля по изпълнение на поетия коалиционен ангажимент за поддръжка от Република България като страна домакин на военни формирования от съюзнически въоръжени сили при провеждане на операции и учения на територията на страната. В мирно време съгласно чл. 38 от Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили се определя министърът на от branата като координиращ дейността на компетентните органи по поддръжка от Република България при осъществяване преминаването през или пребиваването на територията на Република България на съюзническите и/или на чуждите въоръжени сили. Съществува обаче законодателна празнота в регламентацията на тази дейност при положение на война, военно положение или извънредно положение, при настъпването на които е още по-належащо създаването на организация за изпълнение на дейностите по поддръжка от страната домакин както между Министерството на от branата, другите министерства и ведомства и органите на местното самоуправление, така и с командванията и силите на НАТО и страните от Алианса в условията на колективната отбрана на НАТО и в рамките на Общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз.

2.3. Ръководство на политиката по управление на жизнения цикъл на от branителни продукти и създаване на подзаконова регламентация на условията и реда за осъществяване на тази дейност в Министерството на от branата, структурите на пряко подчинение на министъра на от branата и Българската армия (чл. 26, т.11а). Създаването на предложените правомощия на министъра на от branата са необходими поради факта, че политиката по управление на жизнения цикъл на от branителните продукти има пряко отношение и съществено значение за:

- прилагането на интегриран системен подход, насочен към постигане на планираните цели и задачи;

- поддържането на оперативна и техническа съвместимост на отбранителните продукти с тези на страните – членки на НАТО и ЕС;
- ефективното разходване на ресурсите за отбрана;
- ефективното използване на научните изследвания за подпомагане решаването на дефицита от способностите;
- осигуряването на качеството на отбранителните продукти през целия им жизнен цикъл в съответствие с национални и международни стандарти;
- прозрачността при осъществяване на fazите от жизнения цикъл на отбранителните продукти;
- осигуряването на безопасността на личния състав и опазването на околната среда;
- управлението на риска през различните фази от жизнения цикъл на отбранителните продукти.

2.4. Общо ръководство на проектното управление в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (чл. 26, т. 31в). Проектното управление е въведено с приетата с Решение № 690 на Министерския съвет от 2014 г. Национална програма „България в НАТО и в Европейската отбрана 2020“. Същото е предвидено за прилагане и в Програмата за развитие на отбранителните способности на въоръжените сили на Република България 2020. С Решение № 731 на Министерския съвет от 2014 г. са определени правила за осъществяването на проектното управление и неговият управляващ орган. С измененията на Устройстваия правилник на Министерството на отбраната, в сила от 1 юли 2015 г., се създаде звено в администрацията на МО, което да подпомага министъра на отбраната в управлението и ръководството на проектното управление.

2.5. Изготвянето и внасянето в Министерския съвет на проекта на Каталог на Република България за планираните възможности по поддръжка от страната домакин, наричан по-нататък „Каталог на РБ“ (чл. 27, т. 11). Съставянето на Каталога произтича от поетите ангажименти на Република България, свързани с членството й в НАТО. Всяка страна членка трябва да има разработен свой национален документ – Каталог за планираните възможности по поддръжка като страната домакин (HNS CapCat), посочващ/указващ нейните способности/възможности да оказва поддръжка на страна домакин и който да служи като инструмент на НАТО/ЕС за планиране на поддръжката при провеждане на учения и операции на

територията на страната. Изготвянето на този национален документ представлява ангажимент не само на Министерството на от branата, но и на много други ведомства и държавни органи с оглед на специфичната им компетентност.

2.6. Изготвянето и внасянето в Министерския съвет на предложениета за приемане на Единен списък на юридически лица, организации, стратегически и други особено важни обекти, които са от значение за от branата на страната във военно време и за възлагане на военновременни задачи по от branата на страната на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и на юридически лица (чл. 27, т. За и 36). Предложението се прави с оглед на предвидените правомощия на Министерския съвет в областта на ОМП. Предвижда се предложениета да се основават на конкретни такива от страна на съответните министерства, областни управи, общини и ведомства, които следва да изпълняват или контролират изпълнението на военновременни задачи във военно време съгласно държавния военновременен план.

3. На началника на от branата се възлагат следните правомощия, без да се отнемат такива от министъра на от branата:

3.1. Да отговаря за подготовката на заповеди на министъра на от branата за използване на формирования не само от Българската армия, но и от всички формирования от въоръжените сили (чл. 85, ал. 1, т. 1). С предложението се разширяват правомощията на началника на от branата с цел преодоляване на законовата празнота в регламентацията, без да се изземват правомощия на министъра на от branата.

3.2. Прецизирано е правомощието му да въвежда във и извежда от експлоатация от branителни продукти за нуждите на въоръжените сили, с изключение на служба „Военна полиция“ и служба „Военна информация“ (чл. 85, ал. 1, т. 5), в съответствие с предложената нова разпоредба на чл. 26, т. 11а и дадената легална дефиниция на понятието „от branителен продукт“. Направеното изключение по отношение служба „Военна полиция“ и служба „Военна информация“ произтича от спецификата на дейността им и необходимостта от спазване на принципа „необходимост да се знае“.

3.3. Да отговаря за цялостната подготовка и състоянието на оперативните способности не само на Българската армия, но и на всички структури от въоръжените сили с изключение на способностите на Служба „Военна полиция“ и Служба „Военна информация“, свързани със специфични методи и средства за добиване на информация (чл. 85, ал. 1, т. 8). Разширяват се правомощията на началника на от branата, поради наличие на закона

празнота при заличаване на тези правомощия на Инспектората на Министерството на от branата. Текстът се прецизира с оглед на факта, че началникът на от branата отговаря и ръководи цялостната подготовка на въоръжените сили на Република България, а не само бойната подготовка, и би следвало тази негова отговорност да обхване всички структури от въоръжените сили.

3.4. На негово пряко подчинение се дава Бригада „Специални сили“, която до настоящия момент е военно формирование, пряко подчинено на командира на Сухопътни войски. Промяната в статута на посоченото военно формирование се изразява в извеждането му като отделна структура от Българската армия със статут на самостоятелно юридическо лице. Преподчиняването цели създаване на възможност за оптимизиране на командната верига и по-бързо изпълнение на внезапно възникнали задачи от Бригада „Специални сили“.

4. По отношение на статута на част от структурите на пряко подчинение на министъра на от branата:

4.1. Предвижда се правилниците за устройството и дейността на военните академии, висшите военни училища, научните организации и професионалните колежи да се издават от министъра на от branата (чл. 95, ал. 1), а правилникът на ВМА – съгласувано с министъра на здравеопазването. Направеното предложение произтича от правомощието на министъра на от branата по осъществяване на общото ръководство на военното образование и на научната дейност по чл. 26, т. 15 от ЗОВСРБ, без това да дерогира разпоредби от Закона за висшето образование. Предложението ще обхване всички военни академии, включително ВМА, поради което се предлага кореспондираща промяна в чл. 35, ал. 3, т. 2 от Закона за лечебните заведения.

4.2. Допълват се функциите на Стационарната комуникационна и информационна система (СКИС) с оглед на възложените и изпълнявани от въоръжените сили, в частност от СКИС, задачи, свързани с поддръжка и развитие на Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили във военно време, както и посочените и в приетата с решение на Народното събрание от 25 ноември 2015 г. Програма за развитие на от branителните способности на ВС на Република България до 2020 г. способности за киберотбрана (чл. 1056).

4.3. Централният артилерийски технически изпитателен полигон от военно формирование на пряко подчинение на министъра на от branата придобива правосубектност – самостоятелно юридическо лице, структура на

пряко подчинение на министъра на от branата и второстепенен разпоредител с бюджет (чл. 105в). По този начин посоченото военно формирование ще може самостоятелно да договаря извършването на полигонните и лабораторни изпитвания не само за нуждите на въоръжените сили, но и за нуждите на отделни физически и юридически лица, от което да формира приходи.

4.4. Предлага се отмяна на чл. 107, ал. 2, по силата на която Националният военноисторически музей извършва проучване, регистриране, опазване и поддържане на военните паметници. Целта е преодоляване на дублиращи структури и дейности, тъй като посоченото задължение е предвидено в два закона за два различни органи – по ЗОВСРБ и по Закона за военните паметници. С чл. 5 от Закона за военните паметници ръководството и контролът по проучването, регистрирането, картотекирането, опазването, поддържането, възстановяването и изграждането на военните паметници, намиращи се на територията на Република България, са възложени на министъра на от branата. За осъществяване на тази дейност е създадено административно звено в администрацията на министерството, в чиито функционални задължения е предвидено извършването на горепосочените дейности. В тази връзка се предлага разпоредбата на чл. 107, ал. 2 от ЗОВСРБ да бъде отменена.

5. По отношение на Инспектората на МО се предлага отмяната на ал. 4 в чл. 106 от закона. Целта е да се разграничи съдържанието и предмета на проверките, извършвани от Инспектората по отношение дейността на въоръжените сили, и проверките, извършвани в изпълнение на правомощието на началника на от branата по чл. 85, ал. 1, т. 8 от закона. Проверките, които може да осъществява Инспекторатът, са в рамките на контрола по спазването на нормативните и административни актове по отношение на всички дейности във въоръжените сили. С предлаганата нова редакция на чл. 85, т. 8 от закона състоянието на подготовката и войсковият ред на въоръжените сили са посочени като непосредствена отговорност на началника на от branата.

6. По-важните предложения, касаещи състава на въоръжените сили и изпълнението на задачите на военните формирования, са:

6.1. Предлага се отмяна на т. 7 от чл. 50, ал. 1, като в същото време се допълва ал. 3. Аргументите за това са следните: в чл. 50, ал. 1 и 2 са посочени структурите, които формират въоръжените сили в мирно и военно време. Резервът на въоръжените сили обаче не е структура, а сборно понятие на термините „доброволен резерв“ и „запас“ по смисъла на чл. 5 от Закона за

резерва на въоръжените сили на Република България. Доброволният резерв е предназначен за комплектуване с резервисти и техника-резерв по единни длъжностни разписания на военните формирования от въоръжените сили за мирно и за военно време. Запасът е предназначен за комплектуване със запасни и техника-зapas на военновременни формирования от въоръжените сили и на другите сили от системата за национална сигурност по чл. 50, ал. 2 за военно време. В този смисъл резервистите представляват част от личния състав на въоръжените сили (доброволните резервисти - в мирно и военно време, а запасните - само във военно време).

6.2. Изменения се правят в чл. 54, целящи внасяне на яснота по отношение на реда и компетентните длъжностни лица за утвърждаване на плановете за операции на отделните военни формирования. Утвърждаването на плановете за операции е част от системата за командване и управление и се осъществява по реда на подчинеността. Предложението е свързано с измененията в чл. 26, т. 12 и цели да разграничи ясно компетентността на длъжностните лица, ангажирани с планирането на дейността на въоръжените сили.

6.3. С предложението по чл. 56 се поставят допълнителни задачи на въоръжените сили в мирно време:

- Да изпълняват задачи по наблюдение и ранно предупреждение за рискове и заплахи за националната и колективна сигурност и отбрана; тази задача е посочена в чл. 12, т. 3 от специалния Закон за военното разузнаване като основна за военното разузнаване на стратегическо ниво, т.е. за Служба „Военна информация“ (арг. чл. 7, ал. 1 от Закона за военното разузнаване). В съвременни условия и при динамичната и сложна среда на сигурност тези дейности започват да придобиват все по-актуален характер, превръщайки се в основна задача на въоръжените сили в мирно време, което налага тяхното законодателно уреждане и в ЗОВСРБ.

- Да поддържат и да развиват способности за киберотбрана и Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили при извънредно положение, военно положение или положение на война. Допълнението се прави с оглед на възложените и изпълнявани от въоръжените сили, в частност от СКИС, задачи, свързани с поддръжката и развитието на Интегрираната комуникационно-информационна система за управление на страната и въоръжените сили във военно време, както и с посочените в Програмата за развитие на отбранителните способности на ВС на РБ до 2020 г. нови способности за киберотбрана.

6.4. Предлага се чрез създаване на нарочна разпоредба (чл. 57а) създаване на законова регламентация на възможността въоръжените сили да изпълняват полети със специално предназначение на органите на държавна власт в Република България или за нуждите на други ведомства, когато е налице обективна невъзможност същите да се изпълнят от Авиоотряд 28. Съгласно чл. 64б от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ) полетите със специално предназначение се осъществяват от авиационен оператор – Авиоотряд 28, който е юридическо лице – второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Полетите със специално предназначение са полетите за превоз и обслужване на: Президента на Република България, вицепрезидента, председателя на Народното събрание, министър-председателя, чуждестранни ръководители и делегации, като заплащането се извършва от бюджета на съответните администрации, министерства или ведомства. В Република България понастоящем част от гореописаните полети на практика се осъществяват от военновъздушните сили по заявка от съответните администрации на органите на държавна власт, доколкото същите попадат в обхвата на функциите на въоръжените сили. Съществуват обаче случаи, при които Авиоотряд 28 е заявявал наличие на обстоятелства, които правят невъзможно изпълнението на конкретни полети. Предлаганото допълнение цели да обезпечи изпълнението на нормативно определените правомощия на държавния глава и на органите на държавна власт със съответните гаранции за безпрепятственост и сигурност при извършването на транспортното им осигуряване чрез използването на въоръжените сили за извършване на гореописаните дейности. Финансирането на полетите в горепосочените случаи следва да се извършва за сметка на бюджета на съответната администрация, министерство или ведомство, за чиито нужди се осъществява съответният полет.

6.5. С измененията в чл. 122 се допълва обхватът на въпросите, които следва да се уредят в акта за обявяване на извънредно положение. Определените в Конституцията органи – Народното събрание, съответно Президентът на Републиката, следва да се произнесат и по необходимостта за страната от преминаването през нейната територия и/или от пребиваването на нея на съюзнически въоръжени сили. Това произтича от обстоятелството, че с обявяване на извънредно положение в страната следва да започне изпълнението на задачите, произтичащи от разработените стратегически планове и планове за операции на въоръжените сили, включително тези на НАТО, за защита на териториалната цялост на страните членки. Целта е да се обезпечи своевременното разполагане на съюзнически

сили и осигуряването на мобилизационното развръщане на военновременните формирования от състава на въоръжените сили на Република България.

Изпълнението на задачите, поставени на въоръжените сили при извънредно положение, може да наложат използване на оръжие и сила. Предвид факта, че това положение не попада в определението за военно време, е необходимо да бъде определен органът, който следва да регламентира употребата на оръжие и бойни средства, и като такъв се предвижда да бъде министърът на от branата по аналогия с хипотезата на чл. 57, ал. 3 от закона.

7. Измененията и допълненията, касаещи изпълнението на военната служба:

7.1. Измененията в чл. 141, ал. 1, т. 2, чл. 144, ал. 4, чл. 160, ал. 1 т. 1 са резултат от ново концептуално виждане за начина на изпълнение на военната служба от войниците. Предлага се възрастта за прием на войниците да се намали от 32 на 28 години, пределната възраст също - от 50 на 46 години, и да се въведе ограничение в продължителността на сключваните от тях договори. Войнишкият състав във въоръжените сили следва да бъде подмладен с цел по-ефективно изпълнение на задачите му, но и за създаване на възможност за попълване на запаса след приключване на военната служба. Същевременно на тази категория военнослужещи се създава възможност да придобият необходимите 18 години, действително изслужени на военна служба, с цел реализиране на правото им на ранно пенсиониране по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Предвижда се отложеното действие на новите редакции на чл. 141, ал. 1, т. 2 и чл. 144, ал. 4 да се прилага за военнослужещите, приети на военна служба след 1 януари 2017 г., което да гарантира нормалното функциониране на военните формирования от въоръжените сили предвид съществуващата към момента недобра комплектованост на войнишките длъжности. Чрез предлаганата преходна разпоредба ще се осигури и възможност за законосъобразното провеждане на откритите към настоящия момент процедури за приемане на военна служба на войници, които ще приключват към края на годината.

7.2. С изменението в чл. 141, ал. 6 се разширява кръгът на правоимащите лица, които ще могат да кандидатстват повторно за приемане на военна служба, като отпадат част от предвидените рестрикции.

7.3. С предложената редакция на чл. 71, ал. 1 се определя по-дълъг срок за командироване на военнослужещите за участие в операции и мисии извън територията на страната, но само при заемане на отделни длъжности или длъжности в щабовете на операции или мисии (според съответната международна договореност, но не по-дълъг от 1 година). Аргументът е, че срокът за заемане на тези длъжности е различен в зависимост от конкретната международна договореност, но обичайно надвишава 6 месеца. Чрез направеното предложение се избягва затруднението по вземане на съгласие от военнослужещите за заемане на подобни длъжности (по чл. 71, ал. 3), при положение че те вече са командирани в района на операциите или мисийте.

Определя се по-дълъг срок за следващо участие в мисия - от 6 на 12 месеца (чл. 71, ал. 2), като за военнослужещите-лекари срокът от 6 месеца се запазва. По-дългият срок е необходим, за да се осигури на военнослужещите време за отдих, възстановяване и полагаем отпуск след завръщане от операции и мисии. При определяне на даден военнослужещ за следващо участие, времето за подготовката му е от 3 до 5 месеца, което изисква същият да започне подготовка почти веднага след завръщането си, той няма да изпълнява задълженията си на заеманата длъжност в страната в период, по-голям от 1 година, което ще се отрази на натовареността на другите военнослужещи и на изпълнението на задачите на съответната структура/военно формирование.

7.4. Премахва се рестрикцията от въведения максимален срок за престояване във военно звание и в длъжност на военнослужещите по чл. 154 поради липсата на реална възможност за неговата практическа реализация. Това, от своя страна, води до заличаване на разпоредбите за прекратяване на договорите за военна служба, свързани с изтичането на тези срокове и с отказа на военнослужещия да заеме предложената му длъжност в чл. 164, т. 3 и 4 и в чл. 165, т. 8 и 9.

7.5. С предложената редакция на чл. 156 се отменя задължението за ротация при изпълнение на военната служба на старшите офицери. Това произтича от обстоятелството, че при силно редуцираната численост на въоръжените сили и на тяхната структура (всяко военно формирование е уникално по вид и род), ротацията, такава каквато е заложена в разпоредбата на чл. 156 от закона, не може да се изпълни. Невъзможно е ротиране на военнослужещи в рамките на едно военно формирование (инженерен полк-1, артилерийски полк-1, разузнавателен батальон-1 и др.).

7.6. С допълнението в чл. 178 се въвежда изискване към военнослужещите за спазване на Етичен кодекс за поведение, който ще се утвърждава от министъра на от branата. По този начин се акцентира върху етичния аспект при изпълнението на военната служба. Неспазването на етичните правила за поведение на военнослужещите се предвижда като вид нарушение на военната дисциплина в чл. 242 и съответно ще представлява основание за търсене на дисциплинарна отговорност от тях.

7.7. Предлага се увеличение на пределната възраст на сержанти, офицерски кандидати, младши офицери, офицери със звание „майор“ и „подполковник“ – на 55 години, с цел осигуряване на стабилност във въоръжените сили чрез дългосрочна възможност на всички категории военнослужещи (с изключение на войниците) за ранно пенсиониране по новите изисквания на чл. 69 от КСО - наличие на възраст с поетапното й нарастване. Взето е предвид наличието на 3-годишния гратисен период по § 50 от Преходните и заключителните разпоредби на КСО, в който военнослужещите, придобили до 31 декември 2015 г. право на ранно пенсиониране без наличие на възраст, могат да се възползват от него. След завършване на анализа от въвеждане на нов модел за кариерно развитие на военнослужещите и с оглед на приложението на новата редакция на чл. 69 от КСО в следващите години ще се предложи цялостна редакция на чл. 160 по отношение на пределната възраст на всички категории военнослужещи.

7.8. С предложената редакция на чл. 160, ал. 3 се разширява кръгът на лицата, които по решение на министъра могат да продължат да заемат длъжност, изискваща хабилитация, до навършване на 60 години, а именно и лица с висши офицерски звания. Такива лица са началниците на военните академии и висшите военни училища. За заемането на длъжностите им се изисква висше офицерско звание, което е „генерал-майор“ и „бригаден генерал“. Пределната възраст за посочените звания обаче е 58 години (арг. чл. 160, ал. 1, т. 6 и 7) и с навършването ѝ те би следвало да бъдат освободени от военна служба без възможност за преценка по целесъобразност от продължаване на изпълнението ѝ до навършване на 60 години. Това поставя посочените лица в дискриминационно положение спрямо военнослужещите с военно звание „полковник“.

7.9. Едно от най-съществените предложения засяга приложението на чл. 165, т. 7 от закона, с което при отнемане или отказ от издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация договорът за военна служба следва да се прекрати и военнослужещият да бъде освободен от военна служба. Предлага се в тези хипотези военнослужещият да бъде отстранен от длъжност, като по аналогия със Закона за Министерството на

вътрешните работи (ЗМВР) и Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ЗДАНС) се предвижда, че освобождаването от военна служба ще става само ако военнослужещият откаже да заеме длъжност, за която не се изисква достъп до класифицирана информация, или такава не може да му бъде предложена.

7.10. Предлага се въвеждане на ново основание за прекратяване на договорите за военна служба – упражнено право на пенсия за осигурителен стаж и възраст от военнослужещия (чл. 165а). В действащите разпоредби на чл. 164, т. 5 и чл. 169 от закона е дадена възможност както на министъра на от branата, така и на военнослужещия да инициират освобождаване от военна служба поради придобито право на пенсия от военнослужещия по условията на чл. 69 от КСО. В тези случаи военнослужещият има право на курс, а ако прекратяването е по инициатива на министъра - то се осъществява с 6-месечно предизвестие. С влизането в сила на промените в КСО военнослужещите могат да упражнят правото си на пенсия, без да се освобождават от военна служба. Това поражда необходимостта да бъде дадена възможност на министъра на от branата да инициира освобождаване от военна служба и на военнослужещ, който е упражnil правото си на пенсия и продължава да служи, без да му се отправя предизвестие, което би съкратило значително времето за прекратяване на правоотношението.

7.11. С новата ал. 4 на чл. 187 се регламентира статутът на военнослужещ, назначен за министър-председател, министър или заместник-министър в служебно правителство, поради празнота в законовата уредба. Същият ще се смята в неплатен отпуск и след прекратяване на пълномощията му ще следва да му се осигури заемането на същата или друга длъжност в съответствие с притежаваното военно звание и квалификация.

7.12. В чл. 191 се посочват хипотезите, при които военнослужещите могат да използват оръжие като крайна мярка, с оглед на осигуряване на ефективното изпълнение на служебните им задължения и наличие на изначална яснота за правата и задълженията им при използване на оръжие във връзка с изпълнението на военната им служба в мирно време.

7.13. Прецизира се уредбата на служебното време на военнослужещите с цел отстраняване на проблемните моменти в практиката, регламентира се на законово ниво неговата компенсация над нормалната му продължителност с намалено служебно време, като се дава и детайлна уредба на дежурствата (чл. 194-196).

7.14. Предвижда се въвеждане на еднакъв срок за налагане на всички видове дисциплинарни наказания, който е по-дълъг от предвидения в настоящия момент (чл. 249). Предложението съответства на нормативната регламентация на тези обществените отношения в сектор „Сигурност“ и цели определяне на такива срокове, които да позволят провеждане на ефективно дисциплинарно производство.

7.15. Редица предложения целят да се прецизират или конкретизират текстове от закона, относящи се до несъвместимостта с военната служба, хипотезите за ползване на платен годишен отпуск, кадровото развитие на академичния състав във висшите военни училища и др.

8. Предлага се по-прецизна регламентация на разпоредбите, касаещи статута на курсантите, обучавани във висшите военни училища за нуждите на Министерството на от branата, но и на други ведомства. Разграничава се обемът на издръжката на курсанта, която се поема от Министерството на от branата, и тази, която представлява трансфер от Министерството на образованието и науката.

9. Предлага се създаване на законова регламентация за краткосрочно отдаване под наем на имоти в управление на Министерството на от branата или на юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на от branата с цел оптимизиране на процеса по тяхното управление, както и с оглед на създаване на законова възможност за допълнително формиране на приходи от отдаването им под наем (чл. 318а). Такива искания постъпват за ползване на зали за провеждане на конгреси, конференции, симпозиуми и др. мероприятия, за заснемане на филмови продукции, за провеждане на спортни състезания, като обично срокът е за период до три месеца. Провеждането на търг за отдаване под наем на имоти за кратък период от време би било неоправдано и води до необоснован разход на финансов, времеви и човешки потенциал. Законът за държавната собственост не ureжда подобна възможност за кратковременно отдаване под наем. С оглед на мотивираната от страна на Министерството на от branата потребност от създаване на нарочна законова регламентация в горепосочения смисъл Министерството на регионалното развитие и благоустройството е изразило становище, че краткосрочното отдаване под наем може да се уреди в ЗОВСРБ по отношение на имоти в управление на Министерството на от branата и на юридическите лица на бюджетна издръжка към министъра на от branата.

10. Предлага се отмяна на § 146 от Преходните и заключителните разпоредби на закона относно формирането на възнагражденията на цивилните служители в Националната гвардейска част (НГЧ). Мотивът е, че прилагането на § 146 е изцяло компрометирано с оглед на изменениета на Закона за държавния служител (ЗДСл) и подзаконовите актове по прилагането му (Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация и Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация), тъй като НГЧ е военно формирование, а не структура по чл. 60 от Закона за администрацията. За него не се прилагат ЗДСл и чл. 107а от КТ и поради различната нормативна уредба не е възможно дължностните наименования и възнагражденията на цивилните служители от военно формирование да се приравнят на дължностните наименования и възнагражденията на цивилните служители по служебно или по трудово правоотношение от изпълнителна агенция към министъра на от branата.

11. Предвижда се създаването на нов статус на служителите в държавните детски градини към Министерството на от branата, а именно - цивилни служители по трудово правоотношение по ЗОВСРБ. Държавните детски градини към Министерството на от branата са самостоятелни правни субекти – юридически лица, създадени при условията и по реда на Закона за народната просвета, и не са част от Министерството на от branата. Същите не са част от въоръжените сили, нито представляват структура на пряко подчинение на министъра на от branата по смисъла на чл. 78 от ЗОВСРБ. Съгласно действащата уредба служителите в детските градини към Министерството на от branата не са цивилни служители по смисъла на ЗОВСРБ, което създава предпоставки за напрежение в системата, поради невъзможността тези служители да се ползват с правата, предвидени за цивилните служители по тази закон. С направеното предложение този проблем ще бъде отстранен, като служителите в детските градини към Министерството на от branата ще запазят и статуса си на персонал в звената от системата на народната просвета, но ще имат възможност да ползват лечебните, санаториалните и профилактичните заведения, военните клубове, почивната и спортната база към Министерството на от branата при условия и по ред, определени с акт на министъра на от branата, аналогично на предвиденото в ЗОВСРБ по отношение на военнослужещите и цивилните служители. Единственото отклонение от режима за персонала в звената от системата на народната просвета се предвижда да засегне получаваните от служителите в детските градини към Министерството на от branата основно и допълнителни възнаграждения. За целта се изключва възможността същите

да получават възнаграждения по Закона за народната просвета и подзаконовите актове по прилагането му, а единствено възнагражденията, посочени в чл. 296, ал. 1 и чл. 297 от ЗОВСРБ.

Наред с гореизложеното законовата терминология се синхронизира с тази, възприета от НАТО; прецизират се разпоредбите, касаещи основите на от branата, с въвеждането на от branително-мобилизационната подготовка като тяхна съставна част; част от разпоредбите, касаещи статута на цивилните служители, се уеднакват с предложените изменения за военнослужещите с цел недопускане на дискриминационно третиране на двете категории служители; дава се детайлна регламентация на воденето на отчета на личния състав и на административно-наказателната отговорност по този закон. Предлагат се легални дефиниции на понятията, които се въвеждат с предлаганите изменения и допълнения, и се конкретизират или синхронизират със ЗОВСРБ разпоредби в Закона за народната просвета, Закона за преминаването през и пребиваване на територията на страната на съюзнически и/или на чужди въоръжени сили, Закона за военното разузнаване и др.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 541

от 30 юни 2016 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за от branата и въоръжените сили на Република България.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и да приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на от branата да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

/Веселин Даков/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№. 02.01-120.....

..... 30 юни ..... 2016 г.

ДО

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
вх.№	602 - 01 - 39
дата	30 / 06 2016 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ

г-жа ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

34

15

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЦАЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № ...541..... на Министерския съвет от 2016 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за от branata и въоръжените сили на Република България.

Приложение: съгласно текста

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ**

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 650 - 01 - 233 / 01. 04 2016 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 74, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроекта за изменение и допълнение на Закона за от branata и vъоръжените sili na Republika Bъlgariya, № 602-01-39, внесен от Ministerски съвет на 30.06.2016 г., na следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по отбрана

**ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

